

Plan angažovanja zainteresovanih strana i žalbeni mehanizam
za
projekat vetroelektrane Vetrozelena

Jul 2022.

Sadržaj

1.	Uvod	4
2.	Opis projekta.....	4
2.1	Lokacija projekta.....	4
2.2	Karakteristike projekta.....	5
2.3	Koristi Projekta.....	6
2.4	Procena uticaja.....	6
3.	O dokumentu.....	6
4.	Regulatorni zahtevi za angažovanje zainteresovanih strana	7
4.1	Zakonodavstvo Republike Srbije	7
4.2	Zahtevi IFI.....	8
4.3	Razlike između nacionalnih i zahteva IFI	9
5.	Opšti pristup angažovanju zainteresovanih strana i odgovornosti.....	9
6.	Identifikacija zainteresovanih strana i metode komunikacije.....	11
7.	Sažetak prethodnih aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana.....	14
8.	Plan angažovanja zainteresovanih strana	15
8.1	Zahtevi konsultacija	15
8.2	Upravljanje izgradnjom i saobraćajem	16
8.3	Kalendar aktivnosti	17
9.	Žalbeni mehanizam.....	26
10.	Praćenje i evaluacija	29
10.1	Vođenje evidencije	29
10.2	Praćenje	29

Lista skraćenica

CLO	Oficir za vezu sa zajednicom
EIA	Procena uticaja na životnu sredinu
EP	Ekvatorski principi
ESIA	Procena uticaja na životnu sredinu i socijalna pitanja
GWh	Gigavat časovi
IFI	Međunarodne finansijske institucije
KPI	Ključni pokazatelji učinka
MW	Megavat
OHL	Nadzemni vod
SEP	Plan angažovanja zainteresovanih strana
SPV	Društvo za posebne namene
WPP	Vetroelektrana
WTG	Vetrogenerator

1. Uvod

Nosilac projekta CWP Global namerava razvoj novog projekta vetroelektrane ("WPP") u opštini Pančevo (severoistočna Srbija), pod nazivom Vetrozelena WPP. Očekuje se da projekat Vetrozelena WPP ("Projekat") sadrži najviše 50 vetrogeneratora (WTG), od kojih svaki ima kapacitet između 5 MW i 7 MW. Procenjena neto godišnja proizvodnja energije vetroparka je 822,7 GWh, što je jednako prosečnoj godišnjoj potrošnji 200.000 domaćinstava. Očekuje se da Projekat doprinese sa više od 860.000 tona smanjenja emisije CO₂ na godišnjem nivou.

CWP Global je vodeći međunarodni nosilac projekata koji je aktivan u Jugoistočnoj Evropi, koji je takođe razvio projekat najvećeg vetroparka u Republici Srbiji - projekat Čibuk od 158 MW. Kompanija ima uspešan istorijat razvoja, upravljanja i posedovanja projekata u oblasti obnovljive energije, uz primenu dokazanog pristupa za unapređenje svakog projekta od početka do pune primene, uz istovremeno obezbeđivanje istinskog angažovanja sa svim zainteresovanim stranama.

Vetrozelena d.o.o. je registrovano društvo za posebne namene (SPV) iz Srbije koje je osnovao CWP Global, a koje poseduje prava, dozvole, ovlašćenja i zemljište za izgradnju Projekta.

Razvoj Projekta je započeo 2019. Detaljan urbanistički plan za Vetrozelena WPP je usvojen u septembru 2021. Proces izdavanja dozvola i odobrenja je u naprednoj fazi i Projekat se usmerava na dobijanje rešenja o odobrenju za izgradnju u prvom kvartalu 2023. godine, dok se početak izgradnje očekuje u drugom kvartalu 2023.

Ovaj dokument je Plan angažovanja zainteresovanih strana (SEP), koji je razvijen posebno za ovaj Projekat i koji opisuje planirane konsultacije sa zainteresovanim stranama i proces angažovanja za Projekat. Naglašava sistematski pristup angažovanju zainteresovanih strana koji će pomoći društvu Vetrozelena d.o.o. da razvija i održava konstruktivan odnos sa zainteresovanim stranama tokom vremena. Procedure angažovanja identifikuju sve zainteresovane strane, inkluzivne su (ne dozvoljavaju prepreke bilo koje vrste kojima bi se sprečavalo učešće, poput pola, nacionalnosti, starosti itd.) i uzimaju u obzir potrebe naročito ranjivih grupa. Ovaj dokument takođe uključuje žalbeni mehanizam kako bi zainteresovane strane mogle da iznesu primedbe u vezi sa Projektom.

Odgovornost za primenu Projekta i ovog SEP-a je na društvu Vetrozelena d.o.o. Određeni aspekti angažovanja zainteresovanih strana i upravljanja žalbama, posebno povezani sa građevinskim delatnostima, biće delegirani Izvođaču i njima će upravljati imenovani Službenik za žalbe Izvođača, a dodatno će ih nadgledati Konsultant za nadzor koji će biti imenovan da postupa kao Inženjer u skladu sa Ugovorom za izvođenje građevinskih radova.

Društvo Vetrozelena d.o.o. će periodično pregledati i ažurirati SEP, u trenutku kada važne informacije o Projektu postanu dostupne.

2. Opis projekta

2.1 Lokacija projekta

Lokacija Projekta je u ruralnom i pretežno poljoprivrednom regionu Republike Srbije. Centar lokacije je oko 20 km severoistočno od grada Pančeva i 40 km istočno od srpske prestonice Beograda. Lokacija Projekta obuhvata područje od oko 50 kvadratnih kilometara, a oko 98% ovog zemljišta je poljoprivredno zemljište. Ovo zemljište se prvenstveno koristi za uzgajanje deteline, suncokreta i pšenice. Nema farmi sa stokom unutar područja Projekta, kao ni pašnjaka.

Najbliže naselje je Dolovo, jugoistočno od lokacije, gde se najbliže stambene kuće nalaze oko 1-2 km od granice lokacije. Drugo najbliže naselje je Banatsko Novo Selo na severoistoku, kao i Mramorak na jugozapadu. Za svako od ovih naselja, najbliže stambene kuće su više od 2 km udaljene od granice lokacije.

Slika 1 Lokacija Projekta

2.2 Karakteristike projekta

Projekat će uključivati izgradnju do 50 WTG-ova i povezane infrastrukture za prenos energije, kao i poboljšanja u putnoj infrastrukturi kroz nadogradnju postojećih puteva i izgradnju dodatnih pristupnih puteva. Pored ovih trajnih (dugoročnih) konstrukcija, Projekat uključuje izgradnju privremenih konstrukcija - Merni toranj 1 i 2, Građevinski kamp i Skladišni prostor. Privremene konstrukcije će biti uklonjene kada više ne budu potrebne, ali najkasnije do kraja faze izgradnje.

Vetropark uključuje sledeću infrastrukturu:

- WTG-ove koji će zahtevati temelj od armiranog betona na šipovima, približnih dimenzija 30x30 m. Ukupna maksimalna visina svakog vetrogeneratora neće iznositi više od 250 m, uz maksimalni prečnik rotora od 170 m,
- podzemne kablove od 35 kV koji povezuju vetrogeneratore sa trafostanicom (oko 120 km ukupna dužina kablova duž nove i postojeće putne infrastrukture),
- glavnu trafostanicu od 400/35 kV, koja se nalazi unutar granica vetroparka, pored postojećeg razvodnog postrojenja Čibuk 1,
- dvostruki nadzemni vod (OHL) dužine oko 7,4 km koji povezuje razvodno postrojenje Čibuk1 sa postojećim OHL Pančevo 2 - Resita od 400 kV preko priključka ulaz-izlaz. Nadzemni vod uključuje 21 OHL toranj. Ovi tornjevi će biti čelične rešetkaste konstrukcije na betonskim temeljima dimenzija 20 x 20 metara. Visina tornja je 71 m za dalekovodne tornjeve i 63 m za ugaone/naponske tornjeve.

- Poboljšanja u sistemu lokalnih puteva - poboljšanja na postojećim putevima (proširenje određenih lokalnih puteva, proširenje i povećanje kapaciteta poljoprivrednih pristupnih puteva) i izgradnja novih pristupnih puteva (obično sa postojećeg puta do lokacije tornja).
- Očekivani životni vek predloženog Projekta je 30-35 godina od datuma puštanja u rad. Pri kraju ovog perioda, doneće se odluka da li da se obnove, uklone ili zamene turbine i ostala pripadajuća infrastruktura.

2.3 Koristi Projekta

Glavne koristi predloženog Projekta su:

- Obezbeđivanje vrednog izvora obnovljive energije za upotrebu u Republici Srbiji,
- Smanjenje uvoza energije u zemlju iz susednih zemalja,
- Smanjenje oslanjanja zemlje na potrošnju fosilnih goriva,
- Osnaživanje energetskog sektora Republike Srbije diversifikacijom njenih izvora energije,
- Podrška razvoju infrastrukture i nacionalnom programu izgradnje,
- Doprinos Republike Srbije ostvarivanju ciljeva za 2030. godinu (32% ukupne potrošnje treba da dolazi iz obnovljivih izvora energije do 2030.),
- Raspoređivanje oko 860.000 tona ugljendioksida godišnje koji bi se inače emitovali da se ista količina električne energije proizvede iz termoelektrane na uglj,
- Obezbeđivanje prilika za zapošljavanje, posebno u fazi izgradnje.

2.4 Procena uticaja

Procena uticaja na životnu sredinu (EIA) u skladu sa nacionalnim zahtevima je trenutno u razvoju. Pored toga, pošto Projekat može da uključuje finansiranje od jedne ili više Međunarodnih finansijskih institucija (IFI), Procena uticaja na životnu sredinu i socijalna pitanja (ESIA) u skladu sa Ekvatorskim principima će takođe biti sprovedena. Procena uticaja na životnu sredinu i socijalna pitanja će biti sprovedena za projektne faze izgradnje i rada. Identifikovanim uticajima će biti upravljano i biće ublažavani u skladu sa najboljom međunarodnom praksom.

3. O dokumentu

Kao što je gore navedeno, ovaj dokument je Plan angažovanja zainteresovanih strana i opisuje planirane konsultacije sa zainteresovanim stranama i proces angažovanja za Projekat. SEP ima za cilj definisanje tehnički i kulturno odgovarajućeg pristupa konsultacijama i otkrivanju. Glavni ciljevi SEP-a su:

- Vođenje računa da se pružaju adekvatne i blagovremene informacije licima na koja Projekat utiče ili će verovatno uticati (i direktno i indirektno) ("pogođene strane") ili koja mogu da imaju interes za Projekat ("druge zainteresovane strane") ili koje imaju uticaj na Projekat, Omogućavanje foruma i mogućnosti ovim grupama da iskažu svoje sumnje i mišljenja,
- Vođenje računa da se komentari blagovremeno primaju kako bi bili uzeti u obzir tokom procesa odlučivanja,
- Uspostavljanje efektivne komunikacije i saradnje radi olakšane podrške zajednici,
- Uspostavljanje efektivnih mehanizama za žalbe i medijaciju sa glavnim ciljem intervencije u sporovima radi rešavanja, zatvaranja i minimizacije broja slučajeva koji se upućuju sudskim organima.

Ovaj SEP opisuje pristup u saradnji sa zainteresovanim stranama tokom ciklusa Projekta, tj. za aktivnosti pre izgradnje, tokom izgradnje i u fazi rada. Aktivnosti povezane sa fazom pre izgradnje su tekuće, dok preostale dve faze još nisu počele. SEP ne uzima u obzir aktivnosti povezane sa fazom rashodovanja, prvenstveno zbog značajnog vremenskog razmaka u odnosu na rashodovanje (30-35 godina), ali i zbog toga što su očekivane aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana za ovu fazu slične aktivnostima povezanim sa fazom izgradnje.

SEP je "živi dokument" i biće pregledan i ažuriran po potrebi tokom faze Procene uticaja na životnu sredinu i socijalna pitanja (ESIA) (faza pre izgradnje), faze izgradnje, kao i u fazama rada i rashodovanja. Ako se aktivnosti promene ili počnu nove aktivnosti povezane sa angažovanjem zainteresovanih strana, SEP će biti ažuriran. SEP će takođe biti periodično pregledan tokom primene Projekta i ažuriran po potrebi.

4. Regulatorni zahtevi za angažovanje zainteresovanih strana

4.1 Zakonodavstvo Republike Srbije

Zahtevi u vezi sa javnim otkrivanjem, učešćem i pristupom informacijama koje čuvaju državni organi i organizacije, kao i pravo na upućivanje zahteva državnim organima i pravo na zdravu životnu sredinu su garantovani Ustavom Republike Srbije (Službeni glasnik RS, br. 98-2006).

Republika Srbija je 2009. godine potpisala Arhusku konvenciju usvajanjem Zakona o potvrđivanju konvencije o dostupnosti informacija, učešću javnosti u donošenju odluka i pravu na pravnu zaštitu u pitanjima životne sredine (Službeni glasnik RS, br. 38/09). Osnovni principi sadržani u ovoj Konvenciji su podržani drugim srpskim zakonima i podzakonskim aktima, uključujući:

- Zakon o zaštiti životne sredine (Službeni glasnik RS 135/2004 ... 95/2018),
- Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu (Službeni glasnik RS 135/04 i 36/09),
- Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu (Službeni glasnik RS 135/2004 i 88/2010).

Ovi propisi zahtevaju da javnost bude informisana i uključena u sva pitanja koja se tiču životne sredine. U zavisnosti od više faktora, uključujući veličinu/obim projekta, relevantni opštinski ili republički organi nadležni za zaštitu životne sredine utvrđuju da li je potreban EIA za određeni projekat. Ako je to potrebno, kao što je slučaj sa ovim Projektom, isti organi su nadležni za organizaciju otkrivanja i javne rasprave.

Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja (Službeni glasnik RS, br. 120/04, 54/07, 104/09, 36/2010) reguliše prava građana na pristup informacijama koje poseduju, koriste ili kontrolišu državni organi, utvrđuje principe i izuzetke od ovih prava, kao i procedure za njihovo ostvarenje i zaštitu.

Zakon o planiranju i izgradnji Republike Srbije (Službeni glasnik RS 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 9/2020) reguliše razvoj i usvajanje dokumenata iz oblasti prostornog i urbanističkog planiranja u Republici Srbiji, koji su predmet javne rasprave i procesa konsultacija. Ovim procesom upravlja Agencija za prostorno planiranje Republike Srbije, tj. organ jedinice lokalne samouprave nadležan za prostorno i urbanističko planiranje.

Republika Srbija je 2015. godine usvojila Strategiju razvoja energetike do 2025. godine, sa projekcijom za 2030. (Službeni glasnik RS br. 101, 8. decembar 2015.). Ova strategija ne pominje zahtev za angažovanjem zainteresovanih strana ili javno otkrivanje informacija. Sama strategija je javno objavljena, a javna rasprava je organizovana od strane Ministarstva energetike, razvoja i zaštite životne sredine u septembru 2016. godine u Novom Sadu.

Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine je takođe usvojilo Nacionalni akcioni plan za obnovljive izvore energije 2013. godine (u skladu sa obrascem predviđenim u Direktivi 2008/29/EZ- Odluka 2009/548/EZ). Nacrt Nacionalnog akcionog plana je predstavljen na javnoj prezentaciji u decembru 2012. godine i objavljen je na zvaničnom veb-sajtu Ministarstva energetike, razvoja i zaštite životne sredine. U isto vreme, zvanično je podnet svim nadležnim ministarstvima i institucijama za mišljenje.

Javno otkrivanje i proces angažovanja zainteresovanih strana koji su sproveli državni organi je opisan u nastavku:

- Obaveštavanje javnosti putem medija o detaljima otkrivanja nacrta plana/dokumenta (tj. gde je štampani primerak dostupan za pregled, datumi i vreme kada može da se pregleda) i poziv građanima/organizacijama da dostave komentare i/ili prisustvuju javnoj raspravi. Građani mogu da zahtevaju da se na njihove komentare odgovori pismenim putem.
- Organizacija javne rasprave radi predstavljanja nacrta plana/dokumenta (obično u gradskoj kući ili drugoj odgovarajućoj lokaciji).
- Obrada komentara primljenih od svih zainteresovanih strana i revizija plana/dokumenta radi odražavanja istih, kao i priprema izveštaja radi objašnjenja zašto određeni komentari nisu usvojeni.
- Podnošenje revidiranog plana/dokumenta i izveštaja relevantnim organima čiji je zadatak da utvrde da li su komentari na smislen način razmotreni i obrađeni.

4.2 Zahtevi IFI

Svi projekti koje finansiraju Međunarodne finansijske institucije (npr. IFC, EBRD) moraju da zadovolje najbolju međunarodnu praksu po pitanju angažovanja zainteresovanih strana, javnih konsultacija i otkrivanja informacija. Ekvatorski principi (EP) treba da služe kao zajednički osnov i okvir upravljanja rizikom za finansijske institucije radi identifikacije, procene i upravljanja ekološkim i socijalnim rizicima prilikom finansiranja Projekata. Ekvatorski principi (naročito princip 5 Angažovanje zainteresovanih strana i Princip 6 Žalbeni mehanizam) promovišu princip snažnog angažovanja zainteresovanih strana kao ključne tačke za ostvarenje i izgradnju snažnog, konstruktivnog i odgovornog odnosa koji je od suštinske važnosti za uspešno upravljanje uticajima na životnu sredinu i socijalna pitanja.

Svi projekti koje finansira EBRD strukturisani su tako da ispunjavaju zahteve EBRD [politike zaštite životne sredine i socijalne politike](#) koji uključuju deset Zahteva za uspešno izvršenje posla (PR-ovi) za ključne oblasti ekološke i socijalne održivosti koje projekti treba da ispune, uključujući PR10 Otkrivanje informacija i angažovanje zainteresovanih strana. Pored toga, EBRD [Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti](#) (IPAM), kao nezavisni alat poslednjeg stepena, teži olakšanom rešavanju problema otkrivanja informacija u vezi sa socijalnim pitanjima, zaštitom životne sredine i javnim otkrivanjem informacija na koje ukazuju ljudi na koje utiče Projekat i organizacije civilnog društva u vezi sa projektima koje finansira EBRD među zainteresovanim stranama Projekta ili utvrđivanju da li je EBRD usaglašen sa svojim ESP i odredbama svoje [Politike pristupa informacijama](#) specifične za Projekat; i, gde je primenljivo, rešavanju problema bilo kakve postojeće neusaglašenosti sa ovim politikama, uz sprečavanje buduće neusaglašenosti od strane EBRD.

Ukupni ciljevi PR10 su:

- Kratak opis sistematskog pristupa angažovanju zainteresovanih strana koji će pomoći klijentima da izgrade i održavaju konstruktivan odnos sa njihovim zainteresovanim stranama, naročito sa direktno pogođenim zajednicama,

- Obezbeđivanje sredstava za efektivan i inkluzivan angažman sa zainteresovanim stranama projekta tokom ciklusa projekta,
- Obezbeđivanje da se otkrivaju odgovarajuće informacije o zaštiti životne sredine i socijalnim pitanjima i da se održavaju konstruktivne konsultacije sa zainteresovanim stranama Projekta i, gde je primenljivo, povratne informacije iz konsultacija se uzimaju u obzir, i
- Obezbeđivanje da se na žalbe iz pogođenih zajednica i drugih zainteresovanih strana prikladno odgovara i da se njima prikladno upravlja.

PR10 prepoznaje da je angažovanje zainteresovanih strana ključno za izgradnju snažnih, konstruktivnih i odgovornih odnosa koji su važni za uspešno upravljanje rizicima i uticajima projekta u pogledu zaštite životne sredine i socijalnih pitanja. Da bi se ovo ostvarilo, angažovanje zainteresovanih strana biće takvo da će uključivati sledeće elemente:

- Identifikaciju i analizu zainteresovanih strana,
- Planiranje angažovanja zainteresovanih strana,
- Otkrivanje informacija,
- Konstruktivne konsultacije,
- Primenu žalbenog mehanizma, i
- Slanje aktuelnih izveštaja relevantnim zainteresovanim stranama.

4.3 Razlike između nacionalnih i zahteva IFI

Nacionalni okvir u Republici Srbiji je široko kompatibilan sa zahtevima IFI za javne konsultacije i angažovanje zainteresovanih strana, ali i dalje ostaju razlike kojima se treba pozabaviti. Nacionalni zahtevi ostaju na nivou proceduralnog angažovanja i ne bave se suštinski konstruktivnim konsultacijama u svrhu osnaživanja. Štaviše, zahtevi su rasuti u različitim dokumentima i zakonima bez sublimacije čak i na nivou sektora. Zahtev za efektivnom procedurom ili mehanizmom po kojem bi ljudi mogli da ostavljaju komentare ili podnose žalbe van formalnih administrativnih i sudskih foruma za žalbe je takođe prepoznat kao nedostatak u nacionalnom okviru u poređenju sa zahtevima IFI.

Stoga je SEP uzeo u obzir sve ove zahteve i kreirao je plan kojim se s jedne strane izbegava dupliranje procesa, ali s druge strane se postiže usaglašenost sa strožim IFI standardima i zahtevima za angažovanje zainteresovanih strana.

5. Opšti pristup angažovanju zainteresovanih strana i odgovornosti

Primena Plana angažovanja zainteresovanih strana je ukupna odgovornost društva Vetrozelena d.o.o. Društvo prepoznaje da uspešna izrada Projekta zahteva razvoj otvorenog odnosa sa širokim opsegom lokalnih, regionalnih i nacionalnih zainteresovanih strana. Društvo Vetrozelena d.o.o. je posvećeno bliskoj saradnji sa relevantnim lokalnim opštinskim organima i odeljenjima tokom faze projektovanja i tokom izgradnje vetroparka. Održavaće se redovni sastanci radi razgovora o bilo kakvim pitanjima i biće pripremani izveštaji o napretku. Socijalni investicioni plan (SIP) će biti razvijen kako bi se podržale lokalne zajednice. Sadržaj ovog plana je prilagođen potrebama pogođenih zajednica, a organizovani su i konsultativni sastanci radi razgovora o istom.

Niz javnih sastanaka će biti organizovan kako bi se predstavile informacije o Projektu i otkrile informacije povezane sa Projektom, tokom faza pre izgradnje i izgradnje. Trenutna komunikacija će

se održavati sa zainteresovanim stranama putem sastanaka uživo, saopštenja u medijima, oglasnih tabli u lokalnim zajednicama itd. Društvo Vetrozelena d.o.o. će kreirati Tablu za obaveštenja o Projektu i Biblioteku projektnih dokumenata na svom veb-sajtu, koja se sastoji od relevantnih dokumenata dostupnih javnosti, mapa i kontakt informacija. Društvo Vetrozelena d.o.o. će biti odgovorno za redovno ažuriranje informacija i za najmanje jedan dan otvorenih vrata tokom svakog meseca, počev od četvrtog kvartala 2022. godine, uz lično odgovaranje na pitanja i pružanje dodatnih informacija.

Ukupna odgovornost za primenu ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana je na društvu Vetrozelena d.o.o. Definisane su odgovornosti za primenu SEP-a, upravljanje žalbama i upravljanje i primenu Programa angažovanja zainteresovanih strana društva.

Očekuje se da određene aktivnosti, kako je opisano u Poglavlju 8, sprovede imenovani Izvođač tokom vršenja radova. Očekivaće se da Izvođač imenuje Oficira za vezu sa zajednicom (CLO) Izvođača odgovornog za otkrivanje informacija zajednici, prikupljanje žalbi i upravljanje povezano sa građevinskim delatnostima.

6. Identifikacija zainteresovanih strana i metode komunikacije

Grupe zainteresovanih strana, kako je navedeno u ovom dokumentu, su grupe na koje može da utiče i/ili koje mogu da budu zainteresovane za primenu projekta. Cilj identifikacije zainteresovanih strana, koja je blisko povezana sa identifikacijom uticaja, jeste utvrđivanje na koje pojedince i organizacije projekat može direktno ili indirektno, pozitivno ili negativno da utiče i da budu na prvoj liniji informacija.

Spisak zainteresovanih strana, naznačen u Tabeli 2 u nastavku, može da se menja tokom primene procesa. Stoga će se pregledati svakih šest meseci, kako bi se obezbedilo da sve nove zainteresovane strane budu pravilno identifikovane, a njihovi problemi rešeni. Interes i uticaj povezani sa svakom grupom zainteresovanih strana takođe mogu da budu predmet izmena i povremeno treba da se ponovo procenjuju.

Tabela 1 Identifikovane zainteresovane strane

Opis	Zainteresovane strane	Predloženi metod komunikacije
Eksterne zainteresovane strane		
Nacionalne državne zainteresovane strane - grupe sa visokim interesom, visokim uticajem, visokom moći i ključnim odlučivanjem na visokom nivou	<ul style="list-style-type: none"> • Vlada Republike Srbije • Ministarstvo rudarstva i energetike • Ministarstvo zaštite životne sredine • Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture • Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede • Republički geodetski zavod (katastar) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvanična korespondencija i sastanci • Izveštaji o napretku • Procedure izdavanja dozvola
Zainteresovane strane na regionalnom i nivou lokalne samouprave - grupe sa visokim interesom, visokim lokalnim uticajem, visokom moći na lokalnom nivou i od lokalnog značaja	<ul style="list-style-type: none"> • Pokrajinski sekretarijat za urbanizam i zaštitu životne sredine • Pokrajinski sekretarijat za energetiku, građevinarstvo i saobraćaj • Grad Pančevo (odeljenje za saobraćaj i policijske stanice, odeljenje za zaštitu životne sredine) • Zavod za zaštitu spomenika kulture Pančevo 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvanična korespondencija i sastanci • Izveštaji o napretku • Procedure izdavanja dozvola
Pogođeno stanovništvo i preduzeća - visok interes, niska moć, nizak do srednji uticaj na proces odlučivanja	<ul style="list-style-type: none"> • Zemljoposednici pogođeni akvizicijom zemljišta (Dolovo i Mramorak) • Zemljoposednici pogođeni pravom službenosti i zakupom (Banatsko Novo Selo i Dolovo) • Članovi lokalne zajednice i njihovi 	<ul style="list-style-type: none"> • Javni sastanci • Brošure i lifleti • Žalbeni mehanizam • Oglasne table

Opis	Zainteresovane strane	Predloženi metod komunikacije
	<p>predstavници pogođeni projektom - uključujući razmatranje sledećih aspekata: kvaliteta vazduha, buke, treperenja senki, vizuelnih uticaja, ekologije, biodiverziteta, usluga ekosistema, zdravlja i bezbednosti zajednice. Identifikovane zajednice u području od uticaja su: Dolovo, Banatsko Novo Selo, Bavanište, Mramorak, Vladimirovac, Devojački bunar, Leanka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korisnici državnog zemljišta koji će biti pogođeni transportnim rutama 	<ul style="list-style-type: none"> • Mediji • Veb-sajt društva http://vetrozelen.com/
<p>Pogođena javna preduzeća - visok interes, srednja moć, nizak do srednji uticaj na proces odlučivanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalna komunalna preduzeća (npr. za vodu, struju, telefon ili internet) • Lokalni pružaoci usluga (škole, kulturni centri, zdravstveni centri) 	<ul style="list-style-type: none"> • Javni sastanci • Brošure i lifleti • Žalbeni mehanizam • Oglasne table • Mediji • Veb-sajt društva
<p>Ranjive grupe - visok interes i visok rizik od siromaštva, nizak interes, niska moć</p>	<p><i>Potencijalno</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žene • Stariji ljudi/penzioneri • Osobe sa invaliditetom • Manjinske zajednice • Osobe koje primaju finansijsku pomoć od države • Nepismena lica 	<ul style="list-style-type: none"> • Javni sastanci • Brošure i lifleti • Žalbeni mehanizam • Oglasne table • Mediji • Veb-sajt društva • Druge metode komunikacije identifikovane na pojedinačnim slučajevima
<p>Eksterne zainteresovane strane pogođene izgradnjom - srednji do visok interes, srednji uticaj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zainteresovane NVO i druge organizacije. Neke od identifikovanih organizacija uključuju: <ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije https://pticesrbije.rs/ ○ Fondacija za zaštitu ptica grabljivica http://vulture.org.rs/?lang=en 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektna obaveštenja • Izveštaji o napretku • Veb-sajt društva • Žalbeni mehanizam

Opis	Zainteresovane strane	Predloženi metod komunikacije
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Udruženje za zaštitu velike droplje http://www.velikadroplja.rs/en/association ○ Arhus Centar Novi Sad https://aarhusns.rs/o-nama/ ○ RERI – Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu https://www.reri.org.rs/en/projects/ ○ WWF Adria Srbija https://www.wwfadria.org/sr/ ● Lokalni mediji ● Zajmodavac (zajmodavci) 	
Interne zainteresovane strane		
Radnici na Projektu	<ul style="list-style-type: none"> ● Menadžment društva Vetrozelena d.o.o. ● Radnici društva Vetrozelena d.o.o. ● Radnici izvođača i podizvođača ● Nadzorni inženjer 	<ul style="list-style-type: none"> ● Veb-sajt ● Projektni sastanci ● Oglasne table ● Interna procedura podnošenja žalbi ● Ugovori o radu ● Pravila ponašanja ● Uvođenja u posao ● Obuke

7. Sažetak prethodnih aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana

U početnim fazama planiranja projekta, angažovanje zainteresovanih strana je bilo fokusirano na pregovaranje radi kupovine zemljišta i obezbeđivanja ugovora o pravu službenosti i zakupu. Pored toga, organizovani su sastanci sa članovima lokalne zajednice i predstavnicima lokalne uprave radi predstavljanja Projekta i sticanja javnog uvida u pripremu Socijalnog investicionog plana. Sažetak prethodno organizovanih aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana prikazan je u Tabela 2 u nastavku.

Tabela 2 Prethodno angažovanje zainteresovanih strana

Datum	Zainteresovana strana	Opis
Novembar 2019.	Zemljoposednici pogođeni trajnom akvizicijom zemljišta u Dolovu i Mramorku	<p>Organizovani su pojedinačni sastanci sa vlasnikom svake parcele radi objašnjenja uslova ugovora, uključujući ograničenja upotrebe zemljišta, i pregovora o ceni.</p> <p>Uz poštovanje prava preče kupovine, takođe su organizovani sastanci sa vlasnicima okolnih parcela kako bi se potvrdilo da nisu zainteresovani za kupovinu.</p> <p>Nije bilo slučajeva da su vlasnici okolnih parcela bili zainteresovani da ostvare svoje pravo preče kupovine i kupe parcelu.</p>
Januar 2020. – Jun 2020. Jul 2021. – Septembar 2021.	Zemljoposednici pogođeni zakupom u Dolovu	<p>Od početka 2020. godine, organizovani su pojedinačni sastanci sa svim pogođenim zemljoposjednicima.</p> <p>Javni sastanci su organizovani u martu 2020. radi razgovora o formi ugovora, nakon čega su manje izmene i dopune uključene u ugovor.</p> <p>Do pregovora i potpisivanja ugovora je došlo do juna 2020. godine za područje neophodno za prvi merni toranj, a između jula i septembra 2021. godine za drugi merni toranj.</p>
Mart 2020. – Avgust 2021.	Zemljoposednici pogođeni pravom službenosti u Dolovu i Banatskom Novom Selu	<p>Zbog pandemije COVID-19, nije bilo moguće organizovati javne konsultantske sastanke.</p> <p>Organizovani su pojedinačni sastanci sa vlasnikom svake parcele radi pregovora o cenama. Kontakt sa vlasnicima parcela je iniciran preko kancelarija lokalne zajednice.</p> <p>Potpisivanje ugovora je počelo od jula 2020. godine, pri čemu je većina ugovora potpisana do kraja 2021.</p>
Decembar 2021.	Predstavnici lokalne zajednice iz Banatskog Novog Sela	<p>Sastanak radi razgovora o Projektu i razumevanja potreba zajednice u pripremi Socijalnog investicionog plana.</p> <p>Glavni fokus aktivnosti biće na osnaživanju mladih</p>

Datum	Zainteresovana strana	Opis
		ljudi i žena i povezivanju stanovništva sa prirodom.
Februar 2022.	Predstavnici lokalne zajednice iz Banatskog Novog Sela	Sastanak radi razgovora o Projektu i razumevanja potreba zajednice u pripremi Socijalnog investicionog plana. Glavni fokus aktivnosti biće na osnaživanju mladih ljudi i žena i povezivanju stanovništva sa prirodom.
Mart 2022.	Predstavnici lokalne zajednice iz Dolova	Sastanak radi razgovora o Projektu i razumevanja potreba zajednice u pripremi Socijalnog investicionog plana.
Maj 2022.	Predstavnici lokalne zajednice iz Dolova i Banatskog Novog Sela	Sastanak tokom početne posete konsultanta ESIA radi razumevanja pogođenih zajednica, razgovora o efektivnosti potencijalnih metoda komunikacije uključujući poželjno vreme (imajući u vidu da se većina stanovništva bavi poljoprivredom) i procene kapaciteta za javne konsultacije u lokalnim seoskim centrima. Tokom sastanka u Dolovu, naglašeno je pozitivno iskustvo sa projektom Čibuk 1, naročito u pogledu mogućnosti zapošljavanja i održavanja putne infrastrukture. Iskustvo iz prethodnih projekata je pokazalo da je žalbeni mehanizam efektivan. Redovna komunikacija je održavana kroz sastanke u kancelarijama lokalne zajednice, i ovaj pristup treba održavati.

8. Plan angažovanja zainteresovanih strana

8.1 Zahtevi konsultacija

Tokom 2022. godine, glavni fokus aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana biće na pokretanju i održavanju komunikacije sa zajednicama pogođenim Projektom i drugim identifikovanim grupama zainteresovanih strana. Budući da su Dolovo i Banatsko Novo Selo zajednice u kojima će se nalaziti WTG-ovi, prvo će ovde biti organizovani javni sastanci, koji su planirani za sredinu septembra 2022. Planirano je da sastanci u Mramorku i Vladimirovcu budu organizovani početkom četvrtog kvartala 2022. Očekuje se da mesečni sastanci otvorenih vrata u svim zajednicama pogođenim Projektom počnu od četvrtog kvartala 2022.

Trenutno se sprovode Procena uticaja na životnu sredinu (EIA) u skladu sa nacionalnim zahtevima i Procena uticaja na životnu sredinu i socijalna pitanja (ESIA) u skladu sa EBRD Zahtevima za uspešno izvršenje posla. Po njihovom završetku, ovi dokumenti će biti otkriveni i dostupni javnosti za komentare, 30 dana u slučaju nacionalnog EIA i 60 dana u slučaju ESIA. Biće organizovani konsultativni sastanci radi predstavljanja zaključaka ovih dokumenata i pojašnjenja zainteresovanim stranama. Dokumenti će biti dostupni na veb-sajtu društva Vetrozelena d.o.o. (www.vetrozelena.com), kao i u kancelarijama lokalne zajednice. Tokom pripreme ESIA, biće organizovano socioekonomsko istraživanje radi definisanja socioekonomskog profila pogođenih

zajednica i bolje procene potencijalnih uticaja Projekta. Ova istraživanja će biti saopštena zajednici pre bilo kakvih aktivnosti na lokaciji.

8.2 Upravljanje izgradnjom i saobraćajem

U skladu sa rasporedom izgradnje, društvo Vetrozelena d.o.o. će pružiti informacije organima i stanovništvu lokalne zajednice pre početka građevinskih radova, bilo kakvog povećanog obima saobraćaja, uključujući prevoz u posebne svrhe duž celog puta (za WTG-ove) ili drugih projektnih aktivnosti koje mogu da utiču na njih. Društvo će dostaviti sve dopunske analize i dokumente zainteresovanim stranama pre početka izgradnje. Ovo će obezbediti da lokalne zajednice budu upoznate sa projektnim aktivnostima, ključnim uticajima Projekta, merama ublažavanja i mehanizmom primene. Biće održani zasebni sastanci sa vlasnicima i korisnicima privatnog i državnog zemljišta koje će biti pogođeno tokom izgradnje za transport i instalaciju WTG-ova. Teme koje će biti obrađene uključivaće procenu useva i druge štete, mehanizam za ulaganje žalbi i prijem isplate, bilo kakva ograničenja upotrebe zemljišta, kao i očekivane teškoće prilikom pristupa placevima tokom nadogradnje puteva.

Druge zainteresovane strane, uključujući saobraćajnu policiju, službe hitne medicinske pomoći, vatrogasne brigade itd. biće obaveštene o planiranim građevinskim radovima pre bilo kakvih radova u skladu sa nacionalnim zahtevima.

Svi relevantni dokumenti biće dostavljeni zainteresovanim stranama, uključujući, ali bez ograničenja na:

- Kalendar planiranih aktivnosti,
- mapu puteva koji će biti rekonstruisani/nadograđeni/obnovljeni,
- plan građevinskog područja i
- obaveštenja o bilo kakvim izmenama/ograničenjima do kojih može da dođe tokom uobičajenog saobraćaja na lokaciji vetroparka.

Izvođač(i) će obezbediti sve građevinske lokacije pre bilo kakvih građevinskih aktivnosti i postaraće se da budu postavljeni svi odgovarajući građevinski i znakovi upozorenja.

Detaljne informacije o planiranom angažovanju zainteresovanih strana predstavljene su u Tabela 3 preko Tabela 5.

8.3 Kalendar aktivnosti

Tabela 3 Aktivnosti planiranog angažovanja zainteresovanih strana za fazu pre izgradnje

Broj	Aktivnost	Zainteresovane strane	Vreme i učestalost	Odgovornost	Komunikacijski/medijski alat	Mogućnost da zainteresovane strane ostavljaju komentare	Evidencija
Faza pre izgradnje							
1.	Objavlivanje socioekonomskih istraživanja	Lokalna zajednica; Lokalni organi	Treći kvartal 2022.	Vetrozelena d.o.o. u saradnji sa lokalnim organima i lokalnim medijima	Vetrozelena d.o.o. veb-sajt http://vetrozelen.com/ Poster u kancelarijama lokalne zajednice Mediji (novine Pančevac, Libertatea i radio Pančevo)	Predviđeni kanali komunikacije društva Vetrozelena d.o.o.	Obaveštenja prema objavi na oglasnim tablama lokalne zajednice, veb-sajtu društva Vetrozelena d.o.o. i u medijima Prozor za komentare
2.	Objavlivanje EIA (trenutno u pripremi)	Sve	Početak se očekuje u četvrtom kvartalu 2022. Za period od 30 dana	Vetrozelena d.o.o.	Vetrozelena d.o.o. veb-sajt Veb-sajt grada Pančeva Papirni primerci u kancelarijama lokalne zajednice Lifleti i brošure Mediji (novine Pančevac, Libertatea i radio Pančevo)	Upiti i komentari preko predviđenih kanala komunikacije društva Vetrozelena d.o.o. Odgovor preko zvanične korespondencije	Obaveštenja prema objavi na oglasnim tablama lokalne zajednice, veb-sajtu društva Vetrozelena d.o.o. i u medijima Prozor za komentare
3.	Javni konsultativni sastanci u vezi sa	Sve	Po isteku perioda	Vetrozelena d.o.o.	Vetrozelena d.o.o. veb-sajt Oglasne table lokalne	Upiti i komentari preko predviđenih	Obaveštenja prema objavi na oglasnim tablama

Broj	Aktivnost	Zainteresovane strane	Vreme i učestalost	Odgovornost	Komunikacijski/medijski alat	Mogućnost da zainteresovane strane ostavljaju komentare	Evidencija
	EIA		objavljivanja Obaveštenja o datumu, vremenu i lokaciji javne rasprave koja treba objaviti najmanje 20 dana pre zakazane rasprave (formalni zahtev)		zajednice za objavljivanje obaveštenja o zakazanoj javnoj raspravi Lifleti i brošure Mediji (novine Pančevac, Libertatea i radio Pančevo)	kanala komunikacije društva Vetrozelena d.o.o. Odgovor preko zvanične korespondencije	lokalne zajednice, veb-sajtu društva Vetrozelena d.o.o. i u medijima Zapisnik o sastanku, spisak prisutnih, fotografije
4.	Objavljivanje ESIA paketa (trenutno u pripremi)	Sve	Početak se očekuje u četvrtom kvartalu 2022. Za period od 60 dana	Vetrozelena d.o.o.	Vetrozelena d.o.o. veb-sajt Kancelarije lokalne zajednice Lifleti i brošure Mediji (novine Pančevac, Libertatea i radio Pančevo)	Upiti i komentari preko predviđenih kanala komunikacije društva Vetrozelena d.o.o. Odgovor preko zvanične korespondencije	Obaveštenja prema objavi na oglasnim tablama lokalne zajednice, veb-sajtu društva Vetrozelena d.o.o. i u medijima Prozor za komentare
5.	Javni konsultativni sastanci u vezi sa	Sve	Na kraju perioda objavljivanja	Vetrozelena d.o.o.	Vetrozelena d.o.o. veb-sajt Oglasne table lokalne	Upiti i komentari preko predviđenih kanala	Obaveštenja prema objavi na oglasnim tablama lokalne zajednice,

Broj	Aktivnost	Zainteresovane strane	Vreme i učestalost	Odgovornost	Komunikacijski/medijski alat	Mogućnost da zainteresovane strane ostavljaju komentare	Evidencija
	ESIA		<p>Obaveštenja o datumu, vremenu i lokaciji javne rasprave koja treba objaviti najmanje 20 dana pre zakazane rasprave</p> <p>Raspravu treba zakazati u vreme koje je najpogodnije obezbediti da pogođena lica mogu da prisustvuju</p>		<p>zajednice</p> <p>Lifleti i brošure</p>	<p>komunikacije društva Vetrozelena d.o.o.</p> <p>Odgovor preko zvanične korespondencije</p>	<p>veb-sajtu društva Vetrozelena d.o.o. i u medijima</p> <p>Zapisnik o sastanku, lista prisutnih, fotografije</p>
6.	Obaveštavanje zainteresovanih strana o programu planiranih radova i žalbenom mehanizmu	<p>Zemljoposednici pogođeni akvizicijom zemljišta</p> <p>Zemljoposednici pogođeni pravom službenosti i zakupom</p> <p>Korisnici</p>	Treći kvartal 2022.	Vetrozelena d.o.o.	Oglasne table lokalne zajednice (5 dana unapred)	<p>Upiti i komentari preko predviđenih kanala komunikacije društva Vetrozelena d.o.o.</p> <p>Odgovor preko zvanične</p>	<p>Obaveštenje prema najavi na oglasnim tablama lokalne zajednice</p> <p>Zapisnik o sastanku, spisak prisutnih, fotografije</p>

Broj	Aktivnost	Zainteresovane strane	Vreme i učestalost	Odgovornost	Komunikacijski/medijski alat	Mogućnost da zainteresovane strane ostavljaju komentare	Evidencija
		<p>državnog zemljišta koji će biti pogođeni transportnim rutama</p> <p>Lokalni pružaoci usluga</p> <p>Lokalna komunalna preduzeća</p>				korespondencije	
7.	Sastanci u cilju objašnjavanja procesa izgradnje WTG-ova i njegovog uticaja na zemljište	<p>Zemljoposednici pogođeni akvizicijom zemljišta</p> <p>Zemljoposednici pogođeni pravom službenosti i zakupom</p> <p>Korisnici državnog zemljišta koji će biti pogođeni transportnim rutama</p> <p>Zainteresovane</p>	Najmanje 6 meseci pre početka građevinskih radova	Vetrozelena d.o.o.	<p>Za obaveštenja o zakazanim sastancima:</p> <ul style="list-style-type: none"> Oglasne table lokalne zajednice Mediji (novine Pančevac, Libertatea i radio Pančevo) Lifleti i brošure 	<p>Upiti i komentari preko predviđenih kanala komunikacije društva Vetrozelena d.o.o.</p> <p>Odgovor preko zvanične korespondencije</p>	<p>Obaveštenja prema objavi na oglasnim tablama lokalne zajednice i u medijima</p> <p>Zapisnik o sastanku, spisak prisutnih, fotografije</p>

Broj	Aktivnost	Zainteresovane strane	Vreme i učestalost	Odgovornost	Komunikacijski/medijski alat	Mogućnost da zainteresovane strane ostavljaju komentare	Evidencija
		NVO					
8.	Naročiti napori u pogledu aktivnosti od 1 do 7	Ranjive grupe / osobe	Prema definiciji za svaku stavku	Vetrozelena d.o.o.	Pored gore opisanih alata komunikacije, ranjive grupe će primati kućne posete i/ili pozive za pojedinačne ili manje grupne sastanke prema dogovoru sa specifičnom grupom/pojedincima. Biće obezbeđena pomoć prilikom transporta do i od lokacija. Pojednostavljene i lako razumljive brošure, ispis važnih karakteristika dokumenata uz upotrebu običnog rečnika biće pripremljeni za širenje i objavljivanje informacija. Nepismenim ili delimično pismenim osobama će dokumenti biti naglas pročitani u prisustvu poverenog trećeg lica i na znakovnom jeziku od strane stručnog lica po potrebi.	Pored gore definisanih kanala, komunikacija će se odvijati putem direktnih telefonskih linija i naknadnih dogovorenih poseta/sastanaka (u roku od sledećih 7 dana od svakog događaja) kako bi se informacije razumele i radi prikupljanja komentara i primedaba.	Kao što je gore definisano

Tabela 4 Aktivnosti planiranog angažovanja zainteresovanih strana za fazu izgradnje

Broj	Aktivnost	Zainteresovane strane	Vreme učestalost i	Odgovornost	Komunikacijski/medijski alat	Mogućnost da zainteresovane strane ostavljaju komentare	Evidencija
Faza izgradnje							
1.	Ključne zainteresovane strane obavestene o svakom projektu ili aktivnostima povezanim sa izgradnjom koje mogu da utiču na njih	Zemljoposednici pogođeni akvizicijom zemljišta Zemljoposednici pogođeni pravom službenosti i zakupom Korisnici državnog zemljišta koji će biti pogođeni transportnim rutama Lokalni pružaoci usluga Lokalna komunalna preduzeća	Mesečno počev od 6 meseci pre početka izgradnje	Vetrozelenia d.o.o.	Sastanci treba da se objave na oglasnim tablama lokalne zajednice 5 dana unapred	Žalbeni mehanizam	Obaveštenje prema najavi na oglasnim tablama lokalne zajednice Zapisnik o sastanku, spisak prisutnih, fotografije Registar žalbi
2.	Obaveštavajte zainteresovane strane o lokalnim mogućnostima zapošljavanja	Pogođene zajednice, relevantni lokalni/regionalni/nacionalni organi, šira javnost	Nakon zatvaranja ugovora za građevinske radove tokom perioda mobilizacije i kasnije po potrebi	Izvođač Lokalna kancelarija za zapošljavanje	Veb-sajt izvođača, zvanična korespondencija, masovni mediji, lokalne oglasne table i prostorije opština. Veb-sajtovi poslodavaca Lokalna kancelarija za zapošljavanje	Preko veb-sajta Izvođača Preko CLO-a Izvođača	Obaveštenja prema objavi u pogođenim opštinama, na veb-sajtovima i u medijima
3.	Objavljivanje informacija o	Sve	Polugodišnje	Izvođač	Veb-sajt Izvođača	-	Obaveštenja prema

Broj	Aktivnost	Zainteresovane strane	Vreme i učestalost	Odgovornost	Komunikacijski/medijski alat	Mogućnost da zainteresovane strane ostavljaju komentare	Evidencija
	učinku Projekta na životnu sredinu i socijalna pitanja						objavama na veb-sajtovima
4.	Naročiti napori u pogledu aktivnosti od 1 do 3	Ranjive grupe / osobe	Prema definiciji za svaku stavku	Vetrozelena d.o.o.	Pored gore opisanih alata komunikacije, ranjive grupe će primati kućne posete i/ili pozive za pojedinačne ili manje grupne sastanke prema dogovoru sa specifičnom grupom/pojedincima. Biće obezbeđena pomoć prilikom transporta do i od lokacija. Pojednostavljene i lako razumljive brošure, ispis važnih karakteristika dokumenata uz upotrebu običnog rečnika biće pripremljeni za širenje i objavljivanje informacija. Nepisanim ili delimično pisanim osobama će dokumenti biti naglas pročitani u prisustvu poverenog trećeg lica i na znakovnom jeziku od strane stručnog lica po potrebi.	Pored gore definisanih kanala, komunikacija će se odvijati putem direktnih telefonskih linija i naknadnih dogovorenih poseta/sastanaka (u roku od sledećih 7 dana od svakog događaja) kako bi se informacije razumele i radi prikupljanja komentara i primedaba.	Kao što je gore definisano

Broj	Aktivnost	Zainteresovane strane	Vreme učestalost i	Odgovornost	Komunikacijski/medijski alat	Mogućnost da zainteresovane strane ostavljaju komentare	Evidencija
Faza rada							
1.	Širenje informacija o prenosu odgovornosti i obaveza sa Izvođača na društvo Vetrozelena d.o.o.	Sve	Početak najmanje dva meseca pre završetka radova	Izvođač Vetrozelena d.o.o.	CLO Vetrozelena d.o.o. veb-sajt Mediji Oglasne table lokalne zajednice	CLO Predviđeni kanali komunikacije društva Vetrozelena d.o.o.	Obaveštenja prema objavama na veb-sajtu društva Vetrozelena d.o.o., u medijima i na oglasnim tablama Pismena korespondencija
2.	Obaveštavajte ključne zainteresovane strane o svakoj aktivnosti povezanoj sa radom koje mogu da utiču na njih	Sve	Od početka faze rada i kasnije	Vetrozelena d.o.o.	Vetrozelena d.o.o. veb-sajt Mediji Oglasne table lokalne zajednice	Predviđeni kanali komunikacije društva Vetrozelena d.o.o. Žalbeni mehanizam	Obaveštenja prema objavama na veb-sajtu društva Vetrozelena d.o.o., u medijima i na oglasnim tablama Registar žalbi
3.	Ažuriranje informacija o	Sve	Od početka faze rada i	Vetrozelena d.o.o.	Vetrozelena d.o.o. veb-sajt	Predviđeni kanali komunikacije	Obaveštenja prema

Broj	Aktivnost	Zainteresovane strane	Vreme učestalosti	Odgovornost	Komunikacijski/medijski alat	Mogućnost da zainteresovane strane ostavljaju komentare	Evidencija
	zainteresovanim stranama		kasnije			društva Vetrozelena d.o.o.	objavama na veb-sajtu društva Vetrozelena d.o.o. Pismena korespondencija

9. Žalbeni mehanizam

Uz poštovanje panela za žalbe i njegova ovlašćenja dostupna prema nacionalnim zakonima, projektni Žalbeni mehanizam je predviđen za Projekat. Bilo koje lice ili organizacija može da šalje komentare i/ili žalbe lično, telefonom ili poštom ili imejlom pomoću kontakt informacija navedenih na kraju dokumenta (**Error! Reference source not found.**). Žalbe povezane sa Projektom će se prikupljati tokom faze pre izgradnje, tokom izvođenja građevinskih radova, a takođe i tokom faze rada.

Ovaj mehanizam će omogućiti anonimno iznošenje žalbi. Iznošenje žalbi neće iziskivati nikakve troškove za podnosioca žalbe. Sve žalbe, bez obzira da li se primaju usmeno ili pismeno, treba da se kategorizuju i beleže u Registru žalbi. Registar žalbi će imati sve neophodne elemente za raščlanjivanje žalbi po polu osoba koje ih iznose, kao i po vrsti žalbe. Svaka žalba će biti evidentirana u registru uz sledeće informacije:

- ime i kontakt podaci podnosioca žalbe, ako se žalba ne iznosi anonimno,
- opis žalbe,
- datum prijema/potvrde vraćanja podnosiocu žalbe,
- opis preduzetih radnji (istraga, korektivne mere) i načina na koji su saopštene podnosiocu žalbe,
- datum rešenja i zatvaranja,
- pružanje povratnih informacija podnosiocu žalbe i njegov odgovor (zadovoljan/nezadovoljan),
- da li su preduzete dugoročne radnje menadžmenta da se izbegne ponavljanje sličnih žalbi u budućnosti, ako je primenljivo.

Sve informacije o podnosiocu žalbe biće tretirane kao poverljive i u skladu sa nacionalnim i EU zahtevima o evidentiranju i obradi podataka o ličnosti.

Na sve komentare i žalbe odgovoriće se usmeno ili pismeno, u skladu sa poželjnim metodom komunikacije koji navede podnosilac žalbe, ako su navedeni kontakt podaci podnosioca žalbe. Žalbe podnete anonimno biće rešene, ali na njih neće biti odgovoreno. Sve žalbe biće registrovane i potvrđene u roku od 5 radnih dana i na njih će biti odgovoreno u roku od 20 radnih dana od prijema žalbe.

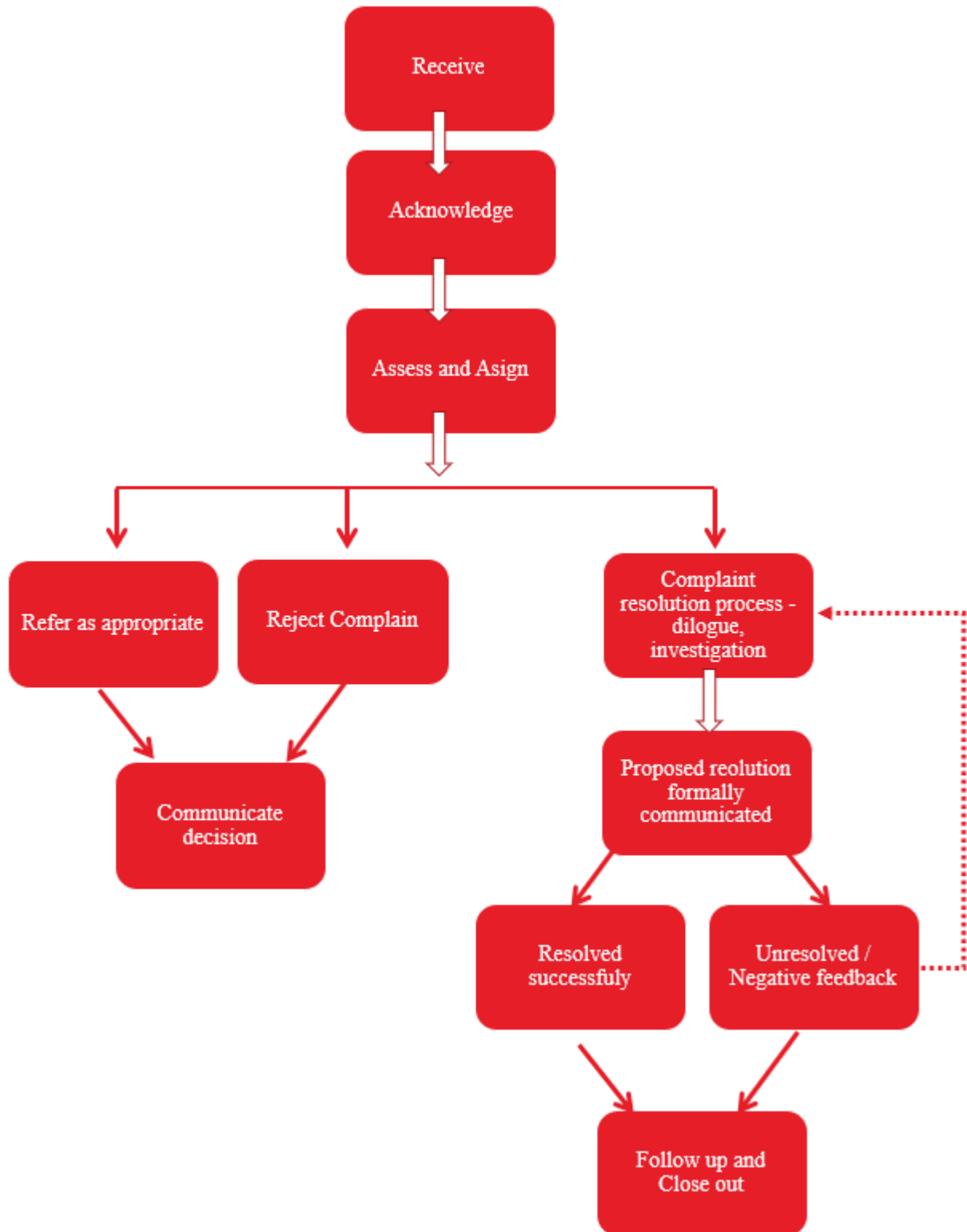
Predloženo rešenje treba da bude potvrđeno sa podnosiocem žalbe pre primene radi minimizacije nepotrebnih/neopravdanih radnji. Ako je saglasan sa pristupom, neophodne radnje će biti primenjene radi rešavanja problema. Nakon primene radnji, treba da se potvrdi sa podnosiocem žalbe da li je zadovoljan ishodom. Bilo kakav dodatni odgovor od podnosioca žalbe treba da bude u cilju procene da li je žalba zatvorena ili su neophodne dodatne radnje. Ako je podnosilac žalbe nezadovoljan predloženom radnjom ili konačnim ishodom, žalba treba još jednom da se pregleda. Ako konačna odluka nije prihvaćena, podnosilac žalbe se obaveštava o dostupnim pravnim lekovima. U svakom trenutku, podnosioci žalbe takođe mogu da traže pravne lekove u skladu sa zakonima i propisima Republike Srbije. Proces rešavanja žalbi je prikazan u Slika 2 u nastavku.

Ukupna odgovornost za primenu ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana je na društvu Vetrozelena d.o.o. Definisane su odgovornosti za primenu SEP-a, upravljanje žalbama i upravljanje i primenu Programa angažovanja zainteresovanih strana društva. Izvođač će imati Oficira za vezu sa zajednicom (CLO) koji je imenovan kao centralna figura za saradnju sa lokalnim zajednicama i prikupljanje njihovih žalbi povezanih sa građevinskim delatnostima i upravljanjem žalbama. Upravljanje žalbama biće uključeno u mesečne izveštaje Nadzornom inženjeru, a kasnije i društvu

Vetrozelena d.o.o. Društvo Vetrozelena d.o.o. će pratiti način na koji Izvođač upravlja žalbama i postaraće se da se pravilno rešavaju u gore navedenim rokovima.

Zaseban interni žalbeni mehanizam je dostupan za društvo Vetrozelena d.o.o. i druge zaposlene na Projektu i takođe će biti dostupan za radnike pod ugovorom kada počnu da rade.

Slika 2 Proces rešavanja žalbi

Praćenje i evaluacija

9.1 Vođenje evidencije

Sve aktivnosti zainteresovanih strana moraju da budu valjano evidentirane (npr. u registru angažovanja zainteresovanih strana):

- Javne objave - datum objave, sadržaj, sredstva komunikacije (novine, radio ili TV stanice, veb-sajtovi itd.),
- Javni sastanci - pozivi (kako i kada su sastanci objavljeni), sadržaj, spisak učesnika, zabeleženi komentari ili primedbe, fotografije,
- Pojedinačni sastanci - pozivi (kako i kada je sastanak održan), sadržaj, spisak učesnika, zabeleženi komentari ili primedbe, fotografije,
- Zvanična korespondencija sa organima,
- Registar žalbi - treba uključiti datum prijema žalbe, ime podnosioca žalbe (ili anonimno), sadržaj žalbe, lokaciju, dodeljenu odgovornost, mere preduzete za rešavanje žalbe, datum odluke (vreme potrebno za rešavanje žalbe), komunikaciju sa podnosiocem žalbe.

9.2 Praćenje

Ishodi angažovanja zainteresovanih strana biće praćeni preko sledećih ključnih pokazatelja učinka (KPI):

- SEP je ažuran i informacije o Projektu su dostupne za komentare javnosti.
- Radnje navedene u SEP su sprovedene prema rasporedu.
- Zapisnici o konsultativnim sastancima su evidentirani, a sastanci su zavedeni u registru.
- Žalbe se evidentiraju i prate do odluke u periodu od 20 radnih dana od prijema žalbe (zabeleženo u ažuriranom Registru žalbi).
- Polugodišnji Izveštaj o žalbama se priprema i izlaže javnosti.
- Ugovori izvođača i podizvođača uključuju klauzule koje ih obavezuju da usvoje zahteve SEP, gde je primenljivo.
- Izveštaji izvođača o napretku uključuju sažetak žalbenog mehanizma (sažetak novih zabeleženih žalbi i ažurirane odluke o postojećim žalbama).
- Godišnji izveštaji o primeni SEP i procesu podnošenja žalbi su dostupni kao deo godišnjeg eksternog izveštavanja o učinku E&S Projekta, koji će biti javno dostupan.

Pored ovoga, biće organizovani kvartalni interni sastanci radi procene procesa rešavanja žalbi, identifikacije osnovnih uzroka žalbi kako bi se adekvatno rešio problem i izbeglo ponavljanje sličnih žalbi.